

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över departementspromemorian Ett särskilt straffansvar för deltagande i en terroristorganisation (Ds 2017:62; Ju2017/09803/L5)

Hovrätten har granskat promemorian utifrån de frågor som rör hovrättens verksamhet.

Allmänna överväganden

Hovrätten ställer sig bakom utredarens bedömning att all verksamhet som bidrar till att terroristbrott kan begås är straffvärd. Genom det nya förslaget kriminaliseras vissa handlingar som inte tidigare var straffbelagda.

Den straffrättsliga lagstiftningen mot terrorism är i dag uppdelad i olika lagar och med skiftande systematik vilket gör regelverket svåröverskådligt. En översyn är önskvärd och hovrätten välkomnar därför Terroristbrottsutredningen (dir. 2017:14), vars uppdrag omfattar att samla lagstiftningen i ett regelverk och att ta ställning till behovet av förändringar i straffskalorna. Hovrätten väljer därför att inte kommentera de i promemorian föreslagna placeringarna av bestämmelserna eller straffskalorna.

Förslagets förenlighet med föreningsfriheten (avsnitt 7.3 och 7.5.3)

Förslaget går ut på att deltagande i en terroristorganisations verksamhet straffbeläggs. Det finns inget att invända mot att sådant deltagande i och för sig utgör ett straffvärt förfarande. Enligt utredarens bedömning är en sådan kriminalisering förenlig med den grundlagsfästa föreningsfriheten då den föreslagna straffbestämmelsen inte avser ett område som skyddas av regeringsformens rättighetsreglering. Utredaren pekar i det sammanhanget särskilt på att regeringen i samband med utvidgningen av finansieringsbrottet konstate-

rade att den verksamhet som bedrivs av en sammanslutning av personer som begår särskilt allvarlig brottslighet inte är lovlig.

Enligt hovrätten är bedömningen inte helt självklar. Förslaget innebär nämligen en kriminalisering även av deltagande i verksamhet som inte i sig är otillåten, exempelvis humanitär verksamhet. Det är därför viktigt att vid tillämpningen av bestämmelsen beakta att det som nu är avsett att kriminaliseras inte är medlemskap som sådant, utan deltagande som syftar till att upprätthålla och stärka terroristorganisationer. Straffbestämmelsen ska således tillämpas med beaktande av de begränsningar som följer av regeringsformens fri- och rättighetsreglering. Hovrätten kan med den utgångspunkten inte se något hinder mot den föreslagna regleringen och tillstyrker därför förslaget. De ovan angivna begränsningarna i tillämpningen av bestämmelsen kan lämpligen beskrivas närmare i författningskommentararen.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Fredrik Wersäll, hovrättsrådet Niklas Wågnert och tf. hovrättsassessorn Marie Larsson, föredragande.

Fredrik Wersäll

Marie Larsson